

Magyar Tudományos Akadémia
Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet

Szöveges Indoklás

2007. évi Beszámolóhoz

1. Szervezeti változások bemutatása

Az Intézet 10 tudományos-, és 6 nem tudományos feladatokat ellátó szervezeti egységgel rendelkezik, ebben a tekintetben nem történt változás 2007 során. Azonban a tudományos, szervezeti egységeknél történtek személyi változások. 1 fő fiatal kutatót vettünk fel állományba.

2. Gazdálkodási környezet alakulása, pozitív, negatív hatások

Az Intézet 2007-es évi gazdálkodását tekintve, már év elejétől kezdődően körültekintően kellett eljárunk ahhoz, hogy a pénzáramlást figyelembe véve ne legyen likviditási probléma. A 2007-ben beadott EU-s pályázataink sajnos nem nyertek, de az új FP7-es pályázási lehetőségeknél az egyik bejutott a második fordulóra, melynek a határideje már 2008. február 18-a volt, és a döntésről csak a későbbiekben kapunk hírt.

Az OTKA bevételeket havi bontásban kaptuk, és ez továbbra is nehézségeket okozott, folyamatos előfinanszírozásra kényszerültünk, ugyanis a témavezetők, a kutatási terveknek megfelelően időarányosan költenek, vagy némely esetben előre is költeni kényszerülnek. A megelőlegezett költségek pótlására általában az utolsó negyedévben, esetleg még később, az utolsó leutalt támogatásnál kerül sor, vagy még akkor sem, mikor az a lehetőség áll fenn, hogy csak az elnyert összegnek a felét kapjuk meg finanszírozásra. Igaz erre 2007-ben nem volt példa, mert végül az utolsó keretnyitásban megkaptuk a fennmaradó 5 pályázatnak a második részletét is.

A kincstári tranzakciós kódok egyeztetésénél mind a kiadási mind a bevételi oldalon voltak eltérések. A bevételi oldalon, a 348-as devizaszámlán lévő egyenleg az eltérés, ami rendszerbeli eltérés, továbbá 1 e Ft-os kerekítés. A kiadási oldalon ezzel szemben az eltérések egy részét szintén a devizaegyenleg teszi ki. Mint az részleteiben látszik az egyeztetés végeredményeként a személyi juttatások és a dologi kiadások között nem történt meg időben a rendezés. A nem rendszerbeli eltérésünk egyenlege 1067 e Ft, melynek egy része a 2007-es év végén a függő átfutó és kiegyenlítő kiadások év végi egyenlege, 501 e Ft, továbbá a devizaszámlák egyenlegeinek egy része is a 410-es kódon van.

A számviteli politika több ponton módosítva lett. Az Intézet a matematika műveléséért és a matematika oktatásáért Alapítványt támogatta 2007-ben 100 e Ft-tal, melynek célja a tehetséggondozó tábor támogatása volt.

3. Kiadási-bevételi előirányzatok alakulása

- *Előirányzat módosítások okai*

Összszerszerűségét tekintve a módosítások 6,2%-a kormány, 76,2%-a fejezeti és 17,6%-a intézményi hatáskörben történt. Az intézményi hatáskörű módosítás a 2006. évi maradvány összegét, és a saját hatáskörben lehetséges kiemelt előirányzatok közötti módosításokat érintette. 2007-ben változott a rendszer és a többletbevételi (mely főleg az Európai Unióból érkezett) előirányzat módosítás már nem intézményi, hanem felületei hatáskörbe került.

Működési kiadáson belül a személyi juttatás 23%, a munkaadókat terhelő járulékok 4,9%, a dologi kiadás 71,9%, a támogatásértékű működés kiadás 0,2 % (a működés célú pénzeszköz

átadások elhanyagolható mértékben változtak) előirányzat növekedést mutat. A felhalmozási kiadások növekedését egyrészt az OTKA előirányzat-módosítás okozta, továbbá átcsoportosításokat hajtottunk végre saját bevételeink terhére. A felhalmozási kiadásokon belül az intézményi beruházási kiadások 61,4%, a felújítás 1,9%, és a központi beruházási kiadások 36,7%-os arányt mutatnak. A 2007-es évben hosszú idő után először sikerült központi beruházást elnyernünk (3 000 e Ft), melyből az Intézet nagytermének a klimatizálását kezdtük el.

2007. év folyamán három alkalommal történt többletbevétel terhére történő előirányzat-módosítás (összegük: 61 285 e Ft). A pénzüsszegek egy részét államháztartáson kívülről (Európai Unió) kaptuk, másik része előző évi maradványátvétel.

Az eredeti előirányzathoz képest vizsgálva a teljesítéseket, eltéréseket tapasztalhatunk. Az eltérések okai:

- OTKA pályázatok (72 372 e Ft)
- külföldi pályázatok (52 187 e Ft)
- elnöki keret (11 780 e Ft)
- egyensúlyi tartalék visszarendezés (14 674 e Ft)

Az Intézet 2007-ben sikeresen pályázott és nyert el egy NKTH-s pályázatot, a neve Tudorka, amely előleg, 2007. december 27-én érkezett be, összege 39 300 e Ft.

Az Intézet maradványa a 2007-es évben 69 662 e Ft volt. A maradványt a Tudorka pályázat (39 300 e Ft), az OTKA pályázatok (19 169 e Ft) és a fiatal kutatók (6 570 e Ft) maradványa teszi ki. A fiatal kutatói maradvány abból adódik, hogy néhány fiatal tehetségnek lehetősége adódott külföldi munkavállalásra, ezáltal az elnyert pályázatukat hosszabbították.

A dologi kiadások eredeti előirányzatához (0 e Ft) képest a módosított előirányzat (148 747 e Ft) igen nagy emelkedést mutatott. Ez legfőképpen az OTKA és a külföldi pályázatok dologi kiadásaiból; és az egyensúlyi tartalék visszarendezéséből adódik. A dologi kiadásokat elvonás nem érintette, (de az év eleji nyitó adatunk 0 Ft volt, mert a kötelezően képezendő egyensúlyi tartalékot ideiglenesen innen vonták el), de a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítás igen, melynek összege 12 499 e Ft volt, mely összeg a tavalyi évhez képest jóval nagyobb.

A dologi kiadások előirányzat-módosításai közül a jelentősebb tételek:

- A készletbeszerzés (42 742 e Ft), amely főleg a külföldről beszerzett folyóiratok növekedésével magyarázható. A folyóiratok beszerzésére (29 827 e Ft), a tavalyi évhez képest 5 673 e Ft-tal kevesebbet fordítottunk, mely összeg az összes külföldről rendelt folyóiratunkat tartalmazza.
- A kiküldetés és a reprezentációs kiadások (50 856 e Ft), mely a külföldi és belföldi kiküldetések nagymértékű növekedéséből adódik. A reprezentációs költségek az előírtaknak megfelelően és a bevételeink adott százalékát el nem érően lettek kifizetve.

A bevételek meghatározott köre utáni 15 %-os befizetési kötelezettség nem keletkezett 2007-ben, mivel azt 153 e Ft összegben felújításra fordítottuk. Ezen felül a beruházási kiadások terhére a 2007-es évben nem végeztünk felújítást.

A működési célú pénzeszközátadás évközi előirányzat-módosítása 100 e Ft volt, melyet egy az egyben átadtunk államháztartáson kívülre egy alapítvány számára.

A támogatás jellegű kiadásaink előirányzat módosítása 26-szoros növekedést mutattak, egyik része (359 e Ft) a fejezetnek átadott támogatás értékű kiadás, míg a nagyobb részét a 2006-os maradvány átadás (843 e Ft) teszi ki. Ez utóbbit a TÉT alapítványnak adtuk át, mely az elszámolásra kerülő pályázataink maradványa.

- *Az intézmény által kiemelésre érdemes megjegyzések a bevételi és kiadási tételekkel kapcsolatban*

Az Intézet saját bevételi forrása túlnyomórészt a pályázatokból (OTKA, EU, TÉT) származik, és kis mértékben a fénymásolásból, konferencia részvételi díjakból és az időszakos selejtezésből. A 2007-es évben, az Intézetben több konferenciát is szerveztünk, melyre

részvételi díjakat szedtünk. Ezen részvételi díjak összege a sok éves átlagnak megfelelő, (530 e Ft), viszont a 2006-os évhez képest igen alacsony.

Az Intézet bevételi lemaradása 22 876 e Ft, mely az év végén beérkezett Tudorka pályázatból adódik (39 300 e Ft). 2007 év végén még nem volt biztos, hogy megkapjuk ezt az összeget, ezért a megfelelő előirányzatot nem tudtuk időben a kincstár / akadémia felé eljuttatni.

- *Személyi juttatásokkal kapcsolatos előirányzat módosítások indoklása*

A személyi juttatások előirányzata 20,5%-kal (47 499 e Ft) növekedett. Az alábbi előirányzat-eltérések eredményeztek növekedést:

- OTKA pályázatok, (10 482 e Ft)
- Fiatal kutatók támogatása, (3 061 e Ft)
- 2006 évi maradvány összege, (7 280 e Ft)
- Saját hatáskörű csökkentések, (-8 926 e Ft)
- Öveges pályázat, (2 000 e Ft)
- Európai Unió pályázatok bevételei, (23 142 e Ft)
- Elnöki keret, (250 e Ft).
- 13. havi illetmény, (10 210 e Ft).

A külföldi pályázatok egy részét személyi juttatásokra - a külföldről meghívott kutatók munkabérére, és külföldre kiutazó kutatók ösztöndíjára - kaptuk.

A jutalom soron megtervezett (13 000 e Ft) összeghez képest a módosított előirányzat kevesebb volt (8 109 e Ft). A teljesítés összege 8 109 e Ft, amely a rendszeres személyi juttatások 2,1%-a, és mélyen a megengedett 18%-os jutalomkeret összege alatt van.

A rendszeres személyi juttatásokon belül az alapilletmény és az egyéb kötelező illetménypótlékok juttatás sorokon történt megtakarítás.

Az egyéb sajátos juttatások soron történő növekedés a külföldre utazó kutatók ösztöndíjából adódott.

Az állományba nem tartozók juttatása soron a megbízási díjak és a felhasználói szerződések kerültek kifizetésre. Ezen a soron oktatási tevékenységre is történt kifizetés, 1 345 e Ft. A megbízási díjak összege 6 142 e Ft, a fennmaradó 10 038 e Ft pedig felhasználói szerződésekre lett kifizetve.

A személyi juttatások a módosított előirányzathoz képest 100,3%-os teljesülést mutatnak. A módosított előirányzathoz képest a teljesítést 1 186 e Ft-al túl léptük. Ez annak a következménye, hogy az Európai Unió pályázatok előirányzat módosításánál hibát vétettünk és a dologi kiadásokra terveztük a személyi részt. Továbbá évközben a személyi juttatások terhére csökkentést eszközöltünk a dologi kiadások javára. A 2007-es nyitó dologi előirányzatunk 0 Ft volt, ez sok bonyodalmat és gondot okozott az Intézetnek, a tervezési hibáink is erre vezethetők vissza.

A munkaadót terhelő járulékok 7,9%-al növekedtek. Ennek okai megegyeznek a személyi juttatásoknál már leírtakkal. Annyi az eltérés, hogy a módosított előirányzathoz képest itt nem volt a teljesítésben túllépés. A munkaadót terhelő járulékok a módosított előirányzathoz képest 97,2%-os teljesülést mutatnak, mely főleg abból adódott, hogy az EU-s pályázatokra érkező külföldi kutatók esetében nem mindig kell járulékot fizetnie az Intézetnek (a külföldi vendégkutató E101-es nyomtatványt hoz). Ezt a tényt a 2006 - 2007-es tervezésnél már figyelembe vettük.

4. Vagyoni helyzet alakulása

- *Befektetett eszközökkel való gazdálkodás:*

- beruházás, felújítás alakulása

Az intézményi beruházás az eredeti előirányzathoz (15 000 e Ft) képest 5 012 e Ft-tal növekedett. Ennek egyik részét a 2006-os maradvány teszi ki (2 191 e Ft). A fennmaradó részt az OTKA pótelőirányzatnak (5 048 e Ft), a többletbevételek terhére történő előirányzat módosításnak (1 199 e Ft) és a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosításnak (-3 426 e Ft) köszönhető. A módosított előirányzat (20 012 e Ft) 85,3%-ban teljesült. A fennmaradó 14,7%-os elmaradást az egyes, OTKA pályázati forrásokból történő beszerzések 2008-ra történő áthúzóda okozza.

Felújítás 153 e Ft összegben volt, mely teljes egészében ingatlan felújítás volt.

A főkönyvi és az analitikus nyilvántartás megegyezett, leltár kiértékelése határidőre megtörtént. Néhány eszközknél az évközi mozgások követése nem történt meg, ezek helyretétele folyamatban van. A leltározott eszközök megfelelnek az analitikus nyilvántartásban található eszközökkel.

A 2006. december 31-i mérleg főösszeghez képest 8,2%-os a növekedés. Ugyan a befektetett eszközök közel 1,2%-os csökkenést mutatnak, ezzel szemben a forgóeszközöknél 39,1%-os növekedés volt. A kettő együttes hatása okozta a növekedést.

Mint az a 38-as táblában is látszik, elszámoltunk terven felüli értékcsökkenés növekedést és csökkenést is. A 2007-es évben egy otthon használatos asztali számítógépet loptak el munkatársunktól, melyet selejteztünk és kiveztünk az állományból. A másik egy részleges selejtezés volt alaplap csere következményeként. Mind a két eszközt OTKA pályázatból szereztük be.

A mellékletben jól látható, hogy a tárgyi eszközökön belül az ingatlan és az immateriális javak értéke növekedett, míg az ingatlan értéke kis (0,3%) mértékben, addig az immateriális javak értéke nagyobb mértékben (5,9-szeres). A gépek, berendezések és felszerelések értéke ezzel szemben (14,4%) csökkent. A 2007-es évben az Intézet a 2006-os évhez képes nagyobb értékben vásárolt immateriális javakat (1 304 e Ft). A gépek, berendezések 14,4%-os csökkenése annak tudható be, hogy az Intézet 2007-ben, kisebb mértékben tudta beruházásra fordítani, és a vásárlások (11 473 e Ft) összegét az értékcsökkenés összege meghaladta.

2007-ben is folytatódott a már korábban megkezdődött tendencia, melyet főleg a korábbi, részben akadémiai, normatív és pályázati beruházási források szinte teljes mértékű elapadása jellemez. Így az egyébként sikeres erőfeszítéseink ellenére is, még a leginkább szükséges beruházások egy része is elmaradt. Ezek további elmaradása a rendkívül gyorsan amortizálódó berendezések esetén nehezen pótolható lemaradásokat eredményez, mely hamarosan az érdemi kutatómunka folytatását fogja megnehezíteni.

Továbbá a 2007-es évben sikeresen pályáztunk központi beruházásra (3 000 e Ft), mely hozzájárult az Intézeti nagyterem klimatizálásához.

A forgóeszközök növekedése a 2007-es évben nagymértékben az év végén beérkező Tudorka pályázatnak köszönhető. Így a bankszámlák közötti változások szembetűnők. Az Intézeti MÁK-nál vezetett bankszámla nagymértékű növekedése e pályázati bevételnek köszönhető. A 2006 január 1-től egy új szabály lépett életbe, mely szerint az EU-s pályázatokból befolyt összeget idegen pénzeszközként kell kezelni, és azt csak a tényleges felhasználás után lehet behozni a költségvetésbe. Így a számla végösszegének az EU-s maradványt kell tükröznie, mely a 2006-tól nem számít bele a maradványba.

5. Előirányzat-maradvány alakulása

A 2006. évi előirányzat-maradvány teljes egészében felhasználásra került. A 2007. évi maradvány összege 62 992 e Ft, melynek jó része a Tudorka pályázat, OTKA és fiatal kutatói maradvány. A maradványból 33 785 e Ft a szabályok szerint 2008. június 31-ig felhasználásra fog kerülni. A fennmaradó összeg, 33 207 e Ft kisebb részben fiatal kutatói maradvány és nagyobb részben a Tudorka pályázat, csak november 30-ával teljesül, mivel két fiatal kutatónk, Gyarmati Katalin és Elekes Márton ideiglenesen, egyéb sikeres pályázatuknak köszönhetően szünetelteti fiatal kutatói pályázatát. A másik ok a november 30-ai dátumra, hogy a Tudorka pályázatot egész évre kaptuk és a pontos felhasználási ütemét, még nem határoztuk meg, ezért úgy ítéltük szükségesnek, hogy június 30-a utánra is hagyunk maradványt. Az ehhez szükséges engedélyeket megkértük

6. Vállalkozási tevékenység alakulása

Az Intézet vállalkozási tevékenységet nem folytat.

7. Létszámváltozás okai

Az Intézet részére 2007. évben jóváhagyott 97 főhöz képest az év végi záró létszám 104 fő volt, ebből 99 fő teljes munkaidős (ezen belül 9 fő nyugdíjast foglalkoztatunk), 5 fő részmunkaidős (ezen belül 2 fő nyugdíjast foglalkoztatunk). (3. sz. melléklet).

Az engedélyezett létszámot nem léptük túl, üres álláshelyünk nem volt. Az év végével 1 külföldi kutató volt állományban az Intézetnél. Januártól, ill. az egész évben folyamatosan további vendégek várhatók. Az EU FP6-os pályázatok keretében érkező, munkaviszony keretében foglalkoztatott kutatókkal az EU és a magyar szabályok alapján, közalkalmazotti munkaviszonyt kell létesíteni. Az Intézetben jelenleg 82 kutató dolgozik (ebből 12 fiatal kutató), és 22 nem kutató. Az Intézet 85,6%-a rendelkezik felső-, 12,5%-a közép-, és 1,9%-a alacsony iskolai végzettséggel.

8. Átlagkeresetek alakulása

Az Intézet dolgozóinak a tavalyi évben nem volt (nettó) átlagkereset növekedése. Az Intézeti erőforrások nem teszik lehetővé, hogy a saját bevételeink terhére fizetést tudjunk emelni.

Budapest, 2008. február 25.

Kiss Annamária
gazdasági vezető